

Finansdepartementet - FIN
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 16/00641-1
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Henrik Dons Finsrud
Deres referanse:
Dato: 05.04.2016

Høringsuttalelse til NOU 2016:3 Produktivitetskommisjonens andre rapport

Dette er KS' høringsuttalelse til Produktivitetskommisjonens rapport 2 «Ved et vendepunkt: Fra ressursøkonomi til kunnskapsøkonomi», NOU 2016:3. Vi viser også til vår høringsuttalelse til rapport 1, NOU 2015:1.

Vår uttalelse er konsentrert om rapportens kapittel 6 *Arbeidsmarkedet i omstilling* og kapittel 7 *Økt effektivitet i offentlig sektor*.

Arbeidsmarkedet i omstilling

Behov for økt kompetanse

Kommisjonen beskriver endringer i dagens og framtidens arbeidsmarked som følge av nedgang i oljeinntekter, overgang til en mer kunnskapsbasert økonomi, stor arbeidsinnvandring siste tiår og demografiske endringer. Kommisjonen peker på at svaret på strukturendringene er kompetanse. KS støtter kommisjonens vurderinger av behov for økt gjennomføring i videregående opplæring og høyere utdanning, samt behov for et tettere samarbeid mellom arbeidsliv og utdanning på ulike nivåer for å sikre utdanning i tråd med arbeidslivets arbeidskrafts- og kompetansebehov.

Kommisjonen drøfter særlige utfordringer for personer med lav eller middels kompetanse. Ut fra drøftingene forstås det at lav eller middels kompetanse her knyttes til utdanningslengde eller nivå. Det er grunn til å stille spørsmålstegn ved en slik kategorisering. Kommunesektoren kjennetegnes av å være både arbeidskrafts- og kompetanseintensiv. Medarbeidere i kommunesektoren har utdanning fra både fag- og yrkesopplæring, Bachelor og Master-utdanninger fra UH-sektoren. Både framskrivninger og rapporter utført for KS understreker et behov for medarbeidere med kompetanse og formell utdanning på ulike nivå framover, både fra fag- yrkesopplæring samt fra profesjonsutdanninger og andre høyere utdanninger.

For personer med manglende norskerfardigheter, svake grunnleggende ferdigheter samt ikke fullført videregående utdanning, vil KS peke på at mange av tiltakene i Meld.st. 16 (2015/16) Fra utenforskap til ny sjanse – samordnet innsats for voksnes læring er viktige for å gi voksne bedre muligheter til å delta i opplæring, få sin medbrakte kompetanse godkjent og styrke kompetansen for varig tilknytning til arbeids- og samfunnslivet. Økt samarbeid mellom utdannings-, integrerings-, og arbeidsmarkedsmyndigheter, og en mer fleksibel og sammenhengende tjenestekjede er avgjørende for å lykkes og for en mer effektiv

ressursbruk. Foreslåtte tiltak imøtekommer på en rekke punkter krav og forventninger fra KS og kommunesektoren.

KS har understreket overfor myndighetene at grunnutdanning og etter- og videreutdanning må dimensjoneres i tråd med arbeidslivets behov for kompetanse og at det må sikres kvalitativt god og fleksibel/desentralisert utdanning som letter rekruttering for kommunesektoren over hele landet. Videre har KS pekt på behovet for tettere samarbeid om innhold i utdanninger og praksis mellom kommunesektoren og UH-sektoren samt behov for mer tverrfaglighet og innovasjon i utdanningene i tråd med endringer i tjenestene og arbeidslivet.

Lønnsdannelse og tiltak mot sosial dumping

Kommisjonen drøfter kort lønnsdannelse framover, blant annet mulige konsekvenser av utvidet bruk av allmenngjøringsavtaler eller en nasjonal minstelønn. KS har i all hovedsak støttet opp om allmenngjøringsinstituttet for å hindre sosial dumping, til fordel for en nasjonal minstelønnsordning, men samtidig påpekt behovet for tilstrekkelig dokumentasjon samt konsekvenser for offentlige innkjøpere i anbud og kontroll av offentlige kontrakter der det er fattet allmenngjøringsvedtak.

Arbeidstid og andre arbeidsmarkedsreguleringer

Kommisjonen drøfter behovet for en best mulig bruk av arbeidskraften, og vurderer blant annet arbeidstid og reguleringer av yrker og autorisasjonsordninger. KS mener Arbeidstidsutvalget anbefaler viktige endringer, og har blitt hørt på viktige punkter i Arbeidstidsutvalgets rapport. KS har gitt innspill til utvalget på flere av dagens arbeidstidsbestemmelser. Utvalgets anbefalinger innebærer blant annet at arbeidsgiver får et økt handlingsrom ved fastsettelsen av ordinære turnusordninger og at virkeområdet for medleverforskriften utvides. KS mener dette er viktig for at kommunene skal kunne innrette tjenestene effektivt og fleksibelt til beste for brukeren. Utvalget har ikke kommet med konkrete lovforslag, men KS forventer at anbefalingene følges opp med lovendringer. KS har også stor oppmerksomhet på behovet for en «heltidskultur» i kommunesektoren. En økt andel heltidsansatte vil dempe behovet for ny arbeidskraft vesentlig, samtidig som det gir bedre og mer effektive tjenester. KS har etablert et samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene (Norsk sykepleierforbund, Delta og Fagforbundet) for å redusere andelen medarbeidere som jobber deltid i kommunesektoren.

KS har i innspill til moderniseringen av Yrkeskvalifikasjonsdirektivet sluttet seg til forslaget om forenkling av gjennomføringen av direktivet i norsk lov. I følge direktivet skal landene gjennomgå alle de regulerte yrkene og undersøke om reguleringen tilfredsstillende et utvalg prinsipper, en såkalt transparensøvelse. Hensikten er at EØS-stater skal kunne gi kommentarer til hvordan stater har foretatt reguleringen. I høringsbrevet foreslås det at denne bestemmelsen ikke tas inn i lov eller forskrift. KS har i forbindelse med høringsarbeidet om implementeringen av direktivet etterlyst informasjon om status på dette arbeidet i Norge.

KS har i innspill til arbeid med utvikling av helse og velferdsutdanningene (Meld.st. 13 (2011/12)) Utdanning for velferd) uttrykt skepsis til innføring av autorisasjon til flere yrkesgrupper. Spørsmålet om autorisasjon er sammensatt. Autorisasjon fra offentlig myndighet gir arbeidsgiver en forsikring om skikkethet og egnethet, og den enkelte ansvar for å utføre arbeidsoppgaver på en forsvarlig måte. Samtidig vil autorisasjoner «låse» arbeidsoppgaver til bestemte yrkesgrupper og kan være til hindre for at arbeidsgivers mulighet til å styre kompetanse i egen virksomhet i tråd med mål og oppgaver.

Kommisjonen vurderer at for å hindre utenforskap må trygdeytelser utformes slik at det lønner seg å være i arbeid, og at ytelser må være mer aktivitetsorienterte. KS ser behov for gjennomgang av dagens ordninger for å sikre at de bidrar til aktivitet og arbeid og hindrer utenforskap.

Sykefravær

Kommisjonen vurderer videre behov for å se særlig på sykefraværsordningen framover, i lys av høyt sykefravær i Norge. Kommisjonen mener også at arbeidsgivere bør ha et økonomisk medansvar for de lengre sykdomsforløpene. Som part i IA-avtalen legger KS denne til grunn for arbeidet for å redusere sykefraværet i kommunal sektor. Det viktigste arbeidsmiljøarbeidet skjer på den enkelte arbeidsplass, hvor samarbeid mellom leder, tillitsvalgt, ansatt og verneombud er sentralt. Sykefravær handler ikke om sektorer, men om yrkesgrupper og om sammensetning av arbeidsstyrken. Sykefraværet er i gjennomsnitt stabilt og relativt høyt i kommunesektoren. Fylkeskommunene har vesentlig lavere sykefravær enn kommunene. Sykefraværet er høyt blant barnehageansatte og blant ansatte som arbeider i pleie og omsorg. Slik er det både i kommunesektoren og i privat sektor. Kommunesektoren har en langt høyere andel av sine ansatte innenfor disse områdene enn privat sektor. Sykefraværet er langt høyere blant kvinner enn blant menn i alle sektorer. I kommunesektoren er 77 prosent av de ansatte kvinner i privat sektor er litt over 36 prosent av de ansatte kvinner. Den største nyrekrutteringen i kommunal sektor har de siste årene funnet sted nettopp innenfor yrkesgrupper som har høyt sykefravær. Dette kan i stor grad forklare hvorfor sykefraværet i kommunesektoren ikke er redusert. Disse punktene er noen relativt åpenbare forklaringer på forskjellene i status og utvikling i sykefravær mellom privat og kommunal sektor. Å sammenligne sykefravær i privat og kommunal sektor som objektive tallstørrelser gir ikke økt innsikt i problemstillingen.

Pensjon

Kommisjonen peker på behovet for å få flere til å stå lenger i arbeid for å mobilisere arbeidskraft framover. For å legge til rette for økt avgangsalder i offentlig sektor, mener kommisjonen at reglene i alderspensjonsordningen og AFP-ordningen bør gjennomgås og endres slik at de økonomiske insentivene til å stå lenger i arbeid øker blant offentlig ansatte. I den sammenheng bør også aldersgrensene i arbeidslivet gjennomgås og samordnes. Særlig bør særaldersgrensene i offentlig sektor økes. Pensjon er et svært viktig tema for kommunesektoren. KS arbeider for at tjenestepensjonsordningene i stat og kommuner endres for å sikre en mer bærekraftig pensjonsordning, blant annet gjennom å stimulere til økt arbeidsdeltakelse og bedre fleksibilitet i arbeidsmarkedet. Formålet med endringen skal ikke først og fremst være å oppnå en samlet besparelse i de samlede utgiftene til lønn og pensjon, men å få et pensjonssystem som er bedre tilpasset ny folketrygd og som er mer forutsigbart for arbeidsgiverne. Det gjelder både valg av ordning for opptjening og uttak av pensjon. Både arbeidsgivere og arbeidstakere vil kunne ha interesse av slike endringer. Det optimale ville være en pensjonsordning som er felles for privat og offentlig sektor og som bygger på prinsippene i folketrygden, og der risikoen for å sikre framtidige pensjonsnivåer deles mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Økt effektivitet i offentlig sektor

Statlig detaljstyring

KS er enig i at en stor grad av statlig detaljstyring kan gjøre det krevende å realisere effektivitetsgevinster. KS deler kommisjonens vurdering av at nasjonale ønsker om bestemt utforming av tjenestetilbud og utjevning kolliderer med kommunalt ansvar for prioritering og tjenesteutforming, og at dette bidrar til uklare ansvarsforhold og svekket effektivitet i kommunesektoren. Kommisjonen mener det uansett bør

foretas en gjennomgang for å klargjøre ansvarsdelingen mellom kommunale og statlige oppgaver. KS viser til rapporten Frihet til likeverd fra Telemarksforsking og Sintef (TF-rapport 281, 2011) for en grundig analyse av hvordan kommunal frihet til lokal tilpasning er en forutsetning for likeverd. Likeverd handler om å yte offentlige tjenester innenfor en ramme som gjør det mulig å tilpasse dem til individuelle behov på en måte som ivaretar verdighet. Bruk av lokal kunnskap, realisering av lokale politiske preferanser og lett tilgjengelige påvirknings- og korreksjonsmuligheter er det som gjør likeverdighet mulig.

KS stiller seg bak kommisjonens vurderinger om at en generelt må være varsom med ressursmål og detaljerte føringer for ressursinnsatsen i kommunene, slik som bemanningsnormer. Kommisjonen mener at refusjons- og tilskuddsordninger som svekker effektiviteten i kommunal tjenesteyting bør gjennomgås og strammes inn, og viser til at de offentlige organer som har ansvar for en oppgave, i størst mulig grad bør ha et helhetlig økonomisk ansvar for løsningen av oppgaven, slik at ressursene brukes mest mulig effektivt. KS slutter seg i hovedsak til kommisjonens vurderinger, men vil også vise til at det fortsatt er nødvendig med egne finansieringsordninger for særlig ressurskrevende brukere.

Når det gjelder tiltak for å fange tidstyver og sikre effektivitetsgevinster, peker kommisjonen på at dette arbeidet lett blir nedprioritert når den som bærer kostnadene ved en tidstyv er en annen enn den som skal ta arbeidet med å fjerne den. KS viser til pågående samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å utvikle et verktøy kommunene og fylkeskommunene kan ta i bruk i eget arbeid med å fange tidstyver. I de tilfeller hvor kommunene/fylkeskommunene identifiserer en tidstyv som skyldes et statlig krav, vil det være svært avgjørende at staten har et hensiktsmessig system for å følge opp og fjerne slike statlige pålagte tidstyver.

Regionale strukturproblemer

KS slutter seg til kommisjonens vurdering om at et godt samspill mellom statlig sektoradministrasjon og den kommunale og fylkeskommunale forvaltningen er en forutsetning for en effektiv offentlig forvaltning. Kommisjonen peker på at det som ledd i en reformprosess i fylkesstrukturen må regional statlig forvaltning gjennomgås med sikte på bedre samordning og et mer effektivt og ensartet mønster i regional organisering. KS er enig i at som hovedregel bør den regionale statlige forvaltning samordnes med en eventuell ny fylkesstruktur.

Ny kommunelov for større selvstyre og mer samordning

Det er bred politisk enighet om at økonomisk og juridisk rammestyring er hovedprinsippet for den statlige styringen av kommuner og fylkeskommuner. Samtidig er det bred enighet at det har blitt større omfang og mer detaljering i utformingen av statlige styringsvirkemidler. KS mener det må være samsvar mellom prinsipp og praksis i den statlige styringen av kommunene. KS har blant annet påpekt behovet for en helhetlig revisjon av kommuneloven for å styrke det kommunale selvstyret, og få tydeligere prinsipper for forholdet mellom stat og kommune, formalisert i kommuneloven.

Kommunelovutvalget la fram NOU 2016:14 Ny kommunelov den 10.3.2016. Utvalgets forslag til endringer i loven skal samlet sett bidra til å styrke det kommunale selvstyret, forbedre egenkontrollen hos kommunene, inkludert styring og kontroll med virksomheter som utfører oppgaver for kommunen, og forenkle reguleringen av kommunesektoren.

KS vil særlig vise til følgende forslag fra kommunelovutvalget, som vil bidra til en mer effektiv offentlig forvaltning:

- Lovfeste det kommunale selvstyret
- Lovfeste prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til kommuner (forholdsmessighetsprinsippet, nærhetsprinsippet, finansieringsprinsippet)
- Lovfeste en ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll til erstatning for internkontrollregulering i særlovgivningen.
- Styrke fylkesmannens rolle ved samordning av tilsyn, ved at fylkesmannen gis mer myndighet overfor øvrige statlige tilsynsmyndigheter til å hindre at omfang og detaljeringsgrad ved tilsyn mot den enkelte kommune blir for stort.
- Gjøre regelverket i kommuneloven mer tilgjengelig for brukerne, blant annet ved å løfte flere bestemmelser fra forskrift til lov og ved at bestemmelser som gjelder kommunesektoren spesielt, plasseres i kommuneloven i stedet for at de gjentas i en rekke særlover, for eksempel reguleringen av internkontroll.

Innovasjon som produktivetsdriver

En hoved-svakhet ved kommisjonens perspektiv på produktivetsutvikling er den manglende vektleggingen av innovasjon i offentlig sektor. Innovasjon og samspill mellom FoU og næringsliv er et tydelig perspektiv når kommisjonen drøfter produktivetsutvikling i privat sektor. Her er begrunnelsen at kunnskapsoverføring fra FoU-miljøer til privat næringsliv er nødvendig for å sikre produktivetsutvikling. Når kommisjonen så drøfter produktivetsutfordringer i offentlig sektor, forsvinner logikken om nyskaping støttet av kunnskapsutvikling, uten at det gis noen begrunnelse. Verken nyskaping eller understøttende kunnskapsutvikling ansees som betydningsfullt når det gjelder produktivitet i offentlig sektor.

Perspektivet dreies nesten ensidig til kostnadsreduering gjennom en styrings- og reformlogikk, og utelater dermed de viktige diskusjonene om kvalitetsforbedring og distribuert nyskapingsevne. Med denne innsnevringen går kommisjonen glipp av muligheten til å drøfte hvordan endringstakten i offentlig sektor kan stimuleres gjennom videreutvikling av virkemiddelapparatet og tilrettelegging for lokale innovasjonsprosesser.

I den grad kommisjonen berører innovasjon i offentlig sektor, dreier det seg om summariske påpekninger av et overordnet behov i staten (7.3.6) supplert med betraktninger om betydningen av teknologibasert innovasjon av offentlige tjenester for å redusere kostnadene (7.9.8). I forhold til nyskaping av tjenester reduseres offentlig sektor i hovedsak til en aktør som kan kjøpe nyskapte produkter fra private aktører. Dette gir et snevert bilde av hvordan tjenesteinnovasjon kan skje, se også avsnittet om innovative offentlige anskaffelser nedenfor.

Kommisjonens svake perspektiv på innovasjon i offentlig sektor kan henge sammen med at de rådene samfunnsøkonomiske modeller ikke evner å håndtere innovasjon i offentlig sektor. Forskningsmiljøene bekrefter at dette er et «missing link». Denne svakheten er utgangspunktet for et pågående FoU-prosjekt i KS-regi, «Innovasjon i et samfunnsøkonomisk perspektiv», der Menon i samarbeid med NIFU, BI og Aarhus Universitet har i oppdrag å utvikle nettopp denne koblingen.

Vi må imidlertid allerede nå søke å overskride begrensningene i de samfunnsøkonomiske modellene og integrere produktivetsutfordringen i et bredere perspektiv på løsning av samfunnsutfordringer og fornyelse av offentlig sektor.

Forskningspolitikken bør ha sosio-økonomiske mål

Kommisjonen gir en omfattende beskrivelse og drøfting av norsk forskning. Basert på kvalitetskriterier som vitenskapelige publiseringer, siteringsrate og universitetsrankinger havner Norge på et middels godt nivå. For å bedre nivået vil kommisjonen i større grad la forskningskvalitet, og ikke sosio-økonomiske hensyn, avgjøre finansieringen av UH-sektoren.

KS mener at kommisjonen har et for snevert mål for forskningen. Forskningen bør ikke bare ha mål om vitenskapelig kvalitet. For at forskningen skal bidra til økt produktivitet, ny kunnskap og ny og endret praksis, må forskningen ta lærdom av og være relevant for praksis. Forskningen må ta utgangspunkt i reelle behov og samfunnsutfordringer. Dette står ikke i strid med behovet for kvalitet, men bringer inn en nødvendig dimensjon i forskningspolitikken.

Manglende innovasjonssystem

For at offentlig sektor skal kunne få et innovasjonsløft må det legges til rette for det ut over å gi en overordnet «marsjordre» (7.9.8, s. 177). Det bør utvikles bedre rammebetingelser for innovasjon i form av et innovasjonssystem for offentlig sektor, på linje med det som finnes for privat sektor. KS mener at et bedre utviklet innovasjonssystem vil være en viktig driver i produktivitet utviklingen i offentlig sektor.

Et innovasjonssystem bør blant annet bestå av kunnskapsutvikling, forskning og utdanning, risikoavlastende elementer som rådgivning og finansiell støtte, samt lovgivning som støtter og ikke hindrer innovasjon. KS oppfordrer regjeringen til å arbeide systematisk med å utvikle et innovasjonssystem for offentlig sektor, og starte med å utrede etablering av en innovasjonspådriver for offentlig sektor etter modell fra Danmark eller Storbritannia.

Forenkling av loven om offentlige anskaffelser

Produktivitetskommisjonen peker på behovet for forenkling av regelverket for offentlige anskaffelser som et tiltak for økt effektivitet i offentlig sektor. Kommisjonen mener at regelverkets formål må være effektiv ressursbruk, og at andre formål enn dette må ivaretas med andre og mer direkte virkemidler. Kommisjonen anbefaler også at de særnorske reglene for anskaffelser som er lavere enn EØS-terskelverdiene må avskaffes.

KS er opptatt av at det nye anskaffelsesregelverket fører til reell forenkling. KS er enig med Produktivitetskommisjonen i at samfunnsmessige hensyn fremmes best igjennom informasjon og konkret veiledning fremfor pålegg og krav. KS mener videre at det er kommunene selv som må bestemme hvilke formål som skal ivaretas i de enkelte anskaffelsene. Oppdragsgiverne skal gis mulighet, men ingen plikt til å fremme ulike samfunnsmessige hensyn i offentlige anskaffelser. Det er krevende å stille presise krav, og det er krevende å følge opp at kravene etterleveres. Kravene er fordyrende fordi det krever en annen kompetanse og betydelige ressurser.

Innovative anskaffelser

Kommisjonen gir en relativt god redegjørelse for offentlige anskaffelser i Kapittel 7.8 Offentlige innkjøp, men viser ufullstendig forståelse for Innovative anskaffelser i 7.8.4. Her benytter kommisjonen seg ensidig av et notat fremstilt for kommisjonen av H. Håkansson. Fokus for Håkanssons drøfting er faren for en for sterk leverandøravhengighet ved tett samarbeid mellom virksomhet og leverandør. Selv om ikke alle offentlige innkjøpere behersker prosessen til fulle, er dette en gammel og tilbaketrukket problemstilling som

man har funnet ryddige løsninger på, og utviklet veiledningsmateriell til¹. Kommisjonens redegjørelse på dette punkt formidler ikke forståelse for hvordan et strukturert samspill mellom offentlige innkjøpere og private leverandører gjennomføres for å utvikle nye og mer kostnadseffektive løsninger, som også dekker de reelle behovene på bedre måter. En rekke rapporter beskriver utviklingen innen innovative offentlige anskaffelser (Menon 2015,2016)². Gevinstanalyser dokumenterer besparelser og kvalitetsforbedringer (Analyse og Strategi 2014)³, og Difi jobber systematisk med formidling av verktøy og veiledere som utvikles på bakgrunn av det arbeidet som gjøres i Nasjonalt program for leverandørutvikling⁴. Også Nasjonalt Velferdsteknologiprogram dokumenterer nå konkrete besparelser og kvalitetsforbedringer for kommuner gjennom anskaffelser av velferdsteknologiske løsninger i samspill med tjenesteinnovasjon. Kommisjonen bruker selv velferdsteknologiske eksempler i 7.9.7, men forstår tilsynelatende ikke at dette også er en innovativ anskaffelsesprosess, kun «økt digitalisering».

Hovedutfordringene for innovative offentlige anskaffelser

De interessante og viktige problemstillingene på dette området er derfor ikke lenger hvordan man kan unngå leverandøravhengighet, men a) *skalautfordringen*, dvs. hvordan bidra til økt bruk av innovative offentlige anskaffelser, b) *spredningsutfordringene*, dvs hvordan komme fra én innovativ anskaffelse til bred utnyttelse av innovasjonen, og c) *forskningsintensive offentlige anskaffelser*, dvs. hvordan øke antallet mer radikale innovative anskaffelsesprosesser med betydelig innslag av forskning og utvikling.

KS mener derfor at et mer offensivt perspektiv på innovative anskaffelser må legges til grunn. Det innebærer at virkemidlene gjennom Leverandørutviklingsprogrammet, Difi, Innovasjon Norge og Norges forskningsråd må forsterkes og sees i sammenheng.

Bruk av IKT i offentlig sektor

Kjente problemstillinger

Produktivitetskommisjonen peker på flere forhold som KS kjenner seg igjen i, blant annet at kommuner med høye inntekter som regel har bedre tjenestetilbud enn kommuner med lavere inntekter. Det er samtidig stor spredning mellom kommuner på samme inntektsnivå. Kommisjonen peker på at staten i for stor detalj styrer hvordan kommunesektoren skal løse sine lovpålagte oppgaver.

KS aksepterer et prinsipp om sterkere nasjonal samordning av IKT-området under forutsetning av at kommunesektoren har reell innflytelse i disse samordningsprosessene. Samtidig vil KS påpeke at det er behov for en bedre samordning av departementer og direktorater, slik at koordineringen mellom kommunene og staten kan bli bedre ved digitalisering av offentlige tjenester.

¹ Se www.anskaffelser.no, Difis portal for offentlige anskaffelser.

² Menon (2015): «Innovative offentlige anskaffelser: Et effektivt verktøy for modernisering av offentlig sektor –hvis vi tar grep og fjerner barrierene». Rapport utført for Nasjonalt program for leverandørutvikling. Oslo.

Menon (2016): «Spredning av innovative offentlige anskaffelser i norske kommuner». Rapport utført for KS, Oslo.

³ Analyse og Strategi og Multiconsult (2014): «Gevinstanalyse – bruk av metode for innovative offentlige anskaffelser». Tilgjengelig på:

<http://leverandorutvikling.no/getfile.php/Bilder%2020102014/Pilotnotater/Gevinstanalyser%20innovative%20anskaffelser.pdf>

⁴ Se <http://www.leverandorutvikling.no/>

De statlige virkemidlene må forbedres

Det gode digitaliserings samarbeidet som eksisterer på nasjonalt nivå må styrkes med virkemidler slik at kommunesektoren oppnår reelle resultater og ikke bare strategier og måldokumenter. Digitalisering av offentlig sektor er av nasjonal interesse og vil gi store gevinster både i kommunesektoren og staten. Den kanskje aller viktigste gevinsten vil være enklere og bedre offentlige tjenester for innbyggerne.

KS mener at statens utvikling av nasjonale felleskomponenter bør finansieres over statsbudsjettet, og bruken av disse bør være gratis for alle virksomheter i offentlig sektor.

KS har allerede iverksatt en styrking av sitt arbeid

KS har nylig gjennomført et treårig digitaliseringsprogram kalt KommIT som nå har blitt en del av den faste virksomheten. Denne styrkingen av KS' innsats på digitaliseringsområdet viser at kommunesektoren prioriterer digitalisering høyt og at vi jobber langsiktig og målrettet. Riksrevisjonens rapport slo fast at «67 prosent av kommunene sa seg helt eller delvis enig i at digitalisering av kommunale tjenester er prioritert i kommunen».

KommIT-programmet har handlet om å samordne kreftene og berede grunnen for flere nettbaserte tjenester i fremtiden. Det er viktig at vi ikke bare etablerer flest mulig tjenester så fort som mulig, men også sørger for en god infrastruktur som gir mer effektive og samordnete tjenester. For å få til dette er det et sterkt behov for samstyring mellom stat og kommune på digitaliseringsområdet.

For KS

Lasse Hansen

Helge Eide